

Биографија са библиографијом

Роберто Руси (Roberto Russi), редовни професор италијанске књижевности на Филолошком факултету Универзитета у Бањој Луци

Булевар Војводе Петра Бојовића, 1а
78000 Бања Лука
Телефон: +387 (0)51 321-183
Мобилни телефон: +387 (0)65 734-027
Имејл адреса: roberto.russi@flf.unibl.org

Датум и мјесто рођења

26. јун 1964. године, Ријети (Италија)

Образовање

- 14. јун 2005. године - докторат (наслов тезе *Il suono di carta. L'immagine della musica nella narrativa moderna*) из области компаратистике на Универзитету у Сијени (Италија);
- 12. март 2001. године – диплома из области модерне и компаративне књижевности на Универзитету у Л'Аквиле (Италија) са завршном оцјеном „*summa cum laude*“ (еквивалент оцјени 10,00).

Ангажовања

Од 2006. до 2014. године Роберто Руси је запослен као доцент за ужу научну област Италијанска књижевност на Студијском програму италијанског језика и књижевности Филолошког факултета Универзитета у Бањој Луци. У периоду од 2014. до 2019. године ради као ванредни професор, а крајем 2019. године је изабран у више звање, поставши први редовни професор на Студијском програму италијанског језика и књижевности у Бањој Луци.

Студијски боравци у иностранству и едукација

- децембар 2015- јун 2016. године – шестомјесечни онлајн курс са усавршавање универзитетских професора *La cultura quotidiana, la civiltà, la letteratura, il Made in Italy, nell'insegnamento dell'italiano nelle università nel mondo*, организован од стране Универзитета „Ca' Foscari“ у Венецији;
- 7-13. јул 2005. године – учешће на семинару *Théâtre et opéra* организованом од стране Центра за истраживање и компаративну књижевност Универзитета у Прованси (Centre de Recherche de Littérature Comparée, Université de Provence);

- 5-11. јул 2004. године – учешће на семинару *Entes. Citations musicales en littérature, citations littéraires en musique* организованом од стране Центра за истраживање и компаративну књижевност Универзитета у Прованси (Centre de Recherche de Littérature Comparée, Université de Provence).

Предавања по позиву

Роберто Руси је у периоду од 2006. до 2018. године у више наврата одржао гостујућа предавања из области италијанистике (италијанска књижевности и култура) на универзитетима у Италији, Словенији, Србији и Босни и Херцеговини:

- децембар 2018. године – Универзитет „Sapienza” у Риму, предавање *Thomass Mann e la musica sullo Zauberberg*;
- октобар 2018. године – Филолошки факултет Универзитета у Београду, предавање *Poesia, musica e affetti nel melodramma del Settecento* на Катедри за италијанску књижевност;
- новембар 2017. године – Филозофски факултет Универзитета у Сарајеву, предавање *La lettura dell'Infinito di Giacomo Leopardi* на Катедри за италијанску књижевност;
- март 2016. године – Филолошко-уметнички факултет Универзитета у Крагујевцу, предавање *Il primo canto dell'Orlando furioso* на Катедри за италијанску књижевност;
- новембар 2015. године – Филозофски факултет Универзитета у Сарајеву, предавање *La lingua italiana e la musica* у оквиру „Седмице италијанског језика“;
- децембар 2011. године – Филозофски факултет Универзитета у Љубљани, предавање *Gli equivoci del desiderio. Da Ponte, Ariosto e l'inafferrabilità del mondo* на Катедри за италијанску књижевност;
- април 2011. године – Филозофски факултет Универзитета у Љубљани, предавање *Il neorealismo tra letteratura e cinema* на Катедри за италијанску књижевност;
- новембар 2010. године – Филозофски факултет Универзитета у Љубљани, предавање *Aspetti del romance in Una questione privata dieppe Fenoglio* на Катедри за италијанску књижевност.
- 2006 – 2007. године – неколико гостујућих предавања на Универзитету у Сијени (Италија).

Учешће у међународним научним пројектима и програмима размјене

- 01. 10. 2018 – 30. 09. 2020. године – међународни научноистраживачки пројекат *Италијански градови у књижевностима 20. века* организован од стране Филолошко-уметничког факултета Универзитета у Крагујевцу (Србија), Одсека за хуманистичке студије Универзитета Ка' Фоскари у Венецији (Италија), Института за књижевност и уметност у Београду (Србија) и Италијанског института за културу у Београду (Италија);
- 2018. године – учешће на међународном пројекту *L'Italiano fuori l'Italia: le prospettive della collaborazione interuniversitaria regionale* (Катедра за италијанистику, Филолошки факултет у Београду);
- 2017- 2019. године – реализована размјена (*Staff mobility for teaching*) у трајању од 15 дана на Одсјеку за стране језике и књижевности и модерне културе Универзитета у Торину у оквиру Еразмус + међународног програма размјене између Студијског програма за италијанистику Филолошког факултета Универзитета у Бањој Луци и Одсјека за стране језике и књижевности и модерне културе Универзитета у Торину;

- 2010-2011. година – билатерални пројекат сарадње између Одсека за италијанистику Филолошког факултета Универзитета у Бањој Луци и Студијског програма за романистику Филозофског факултета Универзитета у Љубљани *Teaching Italian in BiH and Slovenia: from Sentences to Texts* (координатори Данило Капасо и Мартина Ожбот);
- 2005-2006. године – пројекат сарадње између Универзитета у Палерму и Универзитета у Л'Аквили *Letteratura e cultura visuale: dall'era prefotografica all'era del cinema* (координатор Микеле Комета);
- 2000-2001. године – пројекат сарадње између Универзитета у Болоњи и Универзитета у Л'Аквили *Il sogno raccontato nella letteratura: prosecuzione della ricerca* (координатор Ремо Чезерани).

Чланство у научним и стручним удружењима

- ADI: Associazione degli italianisti (Удружење италијаниста);
- COMPALIT: Associazione per gli Studi di Teoria e Storia comparata della Letteratura (Удружење за проучавање теорије књижевности и историје компаративне књижевности);
- AIBA: Associazione degli italianisti nei Balcani (Удружење италијаниста на Балкану).

Стипендије и финансирана истраживања

- 2006. година – Стипендија за постдокторске студије за пројекат „Letteratura e teatro: problemi di comparazione linguistica”, Италијански институт за хуманистичке и Виша школа за хуманистичке науке у Сијени (Италија);
- 2005. година – Стипендија за постдокторске студије за пројекат „Petrarca in musica”, Универзитет у Сијени (Италија).

Страни језици

- Италијански језик (матерњи)
- Енглески језик (добро познавање)
- Француски језик (основно познавање)
- Њемачки језик (основно познавање)
- Српски језик (основно познавање)

Остало

Од почетка свог ангажмана на Студијском програму италијанског језика и књижевности Филолошког факултета Универзитета у Бањој Луци Роберо Руси је допринио развоју и афирмацији италијанске књижевности и културе кроз бројне наставне и ваннаставне активности.

2011. године био је један од идеатора и оснивача удружења АИВА (Удружење италијаниста на Балкану), које је основано са циљем промоције италијанског језика и књижевности на простору Босне и Херцеговине. Захваљујући ангажовању и труду оснивача, АИВА се постепено афирмише у међународним академским круговима, те кроз организацију међународних

конференција на годишњем нивоу пружа могућност изучаваоцима италијанског језика и књижевности да међусобно размјењују мишљења о изазовима са којима се сусрећу хуманистичке науке, али и да информишу једни друге о новим стратегијама у настави. Осим што је био члан научног одбора међународних италијанистичких конференција организованих од стране удужења АИВА, Роберто Руси се нашао и међу члановима научних одобра конференција које су одржане на универзитетима у Крајови (Румунија), у Орадеи (Румунија) и Крагујевцу. Такође је предједавао сесијама на неколико међународних научних конференција одржаних у Бањој Луци, Крајови и Напуљу.

Роберто Руси је већ неколико година члан редакције часописа „Филолог“ (издавач Филолошки факултет Универзитета у Бањој Луци). Одлуком Националне агенције за вредновање високог образовања и истраживања „Филолог“ је уврштен на листу италијанских часописа А категорије. Ријеч је о листи водећих научних часописа на територији Италије. Осим тога, стални је рецензент неколико часописа у Србији и Босни и Херцеговини („Филолог“, „Наслеђе“ и „Филолошки преглед“).

Од 2017. године, када је на Студијском програму италијанског језика и књижевности уведен завршни рад на првом циклусу студија, Роберто Руси је успјешно реализово менторство за неколико радова. 2018. године је био ментор за завршни рад на другом циклусу студија. Од покретања докторских студија на Филолошком факултету у Бањој Луци, 2018. године, Роберто Руси је понудио свој ангажман као одговорни наставник на два предмета из модула Наука о књижевности (Присуство класичне културе у италијанској књижевности и Односи између италијанске књижевности, културе и друштва). У скорије вријеме је постао коментор кандидаткињи на трећем циклусу студија чији је рад из области италијанске књижевности.

Када су у питању остале активности, Роберто Руси је већ низ година члан комисије за спровођење поступка еквиваленције на Филолошком факултету у Бањој Луци, те члан комисије за полагање стручног испита наставника италијанског језика у Републици Српској. У академској 2019/20. години дао је свој допринос при изради Елабората о покретању Студијског програма романистике на Филолошком факултету Универзитета у Бањој Луци.

Од почетка рада на Филолошком факултету у Бањој Луци активно сарађује са Амбасадом Републике Италије у Босни и Херцеговини по питању промоције италијанске књижевности и културе. 2019. године је био један од главних организатора XIX издања „Седмице италијанског језика“ која је обиљежена у Бањој Луци, Сарајеву и Мостару.

Библиографија

Роберто Руси је аутор три међународне монографија и једног уџбеника, те радова у часописима и тематским зборницима са конференција, од којих је већина међународног карактера. Осим тога, приредио је и неколико публикација.

Монографија *Letteratura e musica* (2005), објављена од стране престижне италијанске издавачке куће Сагосси из Рима, ушла је у списак обавезне литературе за неколико предмета на универзитетима у Италији међу којима су, између осталог, Универзитет “Sapienza” у Риму, Универзитет „Восconi” у Милану и Државни Универзитет у Милану.

Уџбеник *Introduzione alla letteratura italiana. Con elementi di storia, arte e pensiero. Dal Duecento al Seicento* (2019) написан је са циљем да универзитетским студентима чији матерњи језик није италијански понуди основна сазнања и компетенције које ће их припремити и увести у проучавање италијанске књижевности.

- **Монографије и уџбеници**

- *Introduzione alla letteratura italiana. Con elementi di storia, arte e pensiero. Dal Duecento al Seicento*, Amarganta, Rieti, 2019.
- *La penna e la lira. Percorsi musicali nella lingua e nella letteratura italiana*, Amarganta, Rieti, 2019.
- *Le voci di Dioniso. Il dionisismo novecentesco e le trasposizioni musicali delle Baccanti*, EDT/De Sono, Torino 2008.
- *Letteratura e musica*, Carocci, Roma, 2005.

- **Приређене публикации и уређивање тематских бројева часописа**

- *La fictio sul palcoscenico della storia*, Atti dell'VIII convegno internazionale AIBA (Kragujevac 25-26 novembre 2016), con Danijela Janjić e Vincenzo Fiore, Filološko-umetnički fakultet, Kragujevac, 2018.
- *Tematiche del sottosuolo nella letteratura e cultura italiane*, "Rivista di studi italiani", anno XXXVI, n. 2, 2018.
- *Il sogno italiano*, Atti del secondo convegno internazionale (Banja Luka 18-19 giugno 2010), con Danilo Capasso, Aonia edizioni, Relaiagh, 2013.
- *L'Italia vista dagli altri*, Atti del primo convegno internazionale (Banja Luka 12-13 giugno 2009), Franco Cesati editore, Firenze 2010.
- *Esilio*, Quaderni di Synapsis VII, Le Monnier, Firenze 2008.
- *Letteratura e Musica: Una proposta di comparazione fra le arti*, Atti del convegno, Rieti 21-22 marzo 2002, «Il Territorio», X, 2, 2002.

- **Радови у часописима и тематским зборницима са конференција**

- *Drammaturgia per un insetto. La Metamorfofi di Kafka nella trasposizione operistica di Colasanti e Pier'Alli*, in «Filološki pregled», XLVI, 1, 2019, pp. 251-269.
- *Irrazionale, fantastico, metafisico e perturbante nelle immagini letterarie della musica*, in *Il libro di Astolfo. Magico e fantastico nella lingua, nella letteratura e nella cultura italiane*, a cura di Zorana Kovacevic e Francesca Righetti, Amarganta, Rieti, 2019, pp. 179-198.
- *Realismo narrativo e sublime musicale in Gambara: la musica come modello per la scrittura*, in «Nasledje», 42, 2019, www.filum.kg.ac.rs/dokumenta/izdavastvo/nasledje/brojevi/nasledje_42.pdf, pp. 81-95.
- *Opera e Lied nella Montagna magica di Thomas Mann*, in «Cultura tedesca», 55, 2018, pp. 251-265.
- *Alle soglie d'Averno: la discesa agli inferi nella Fabula di Orfeo di Poliziano e nell'Euridice di Rinuccini*, in «Rivista di studi italiani», XXXVI, n. 2, 2018, pp. 118-141.
- *Letteratura e musica: considerazioni provvisorie su un tema infinito*, in *Letteratura e musica tra Otto e Novecento*, a cura di Nunzio Ruggiero, in *La letteratura italiana e le arti*, Atti del XX congresso ADI - Associazione degli Italianisti (Napoli, 7-10 settembre 2016), a cura di L. Battistini, V. Caputo, M. De Blasi, G. A. Liberti, P. Palomba, V. Panarella, A. Stabile, Roma, Adi editore, 2018, http://www.italianisti.it/Atti-di-Congresso?pg=cms&ext=p&cms_codsec=14&cms_codcms=1039.
- *In viaggio e in sogno. Suggestioni petrarchesche in un sonetto di Dino Campana*, in Radica Nikodinovska (ed.), *Parallelismi linguistici, letterari e culturali. 55 anni di studi italiani*, Univerzitet Sv. Kiril i Metodij, Skopje, 2015, pp. 755-764.
- *Letteratura e musica*, in Pietro Boitani and Massimo Fusillo (ed.), *Letteratura europea, Letteratura, arti, scienze*. vol. V, UTET Grandi Opere, Torino, 2014, pp. 37-55.
- *Tutti i gesti del mondo. Storia e identità in "Una questione privata" di Beppe Fenoglio*, in «Naslede», vol. XI, 2014, pp. 113-132.

- *Gli equivoci del desiderio. Ariosto, Da Ponte e l'inafferrabilità del mondo*, in Pîrvu, Elena (ed.), *L'italiano nel mondo, a 150 anni dall'Unità d'Italia*, proceedings of the international conference, Craiova, 16-17 settembre 2011, Editura Universitaria, Craiova 2013, pp. 414-427.
- *La tragedia greca nel teatro musicale del Novecento*, in «Atene & Roma», Special number edited by Massimo Fusillo, Nuova serie seconda, VI, 3-4, 2012, pp. 331-343.
- *La musica nella narrativa italiana moderna*, in Condrea Derer, Doina and Stănciulescu, Hanibal (eds), *Un secol de italianistică la București. III. Actele colocviului aniversar*, Editura Universității București, București 2011, pp. 306-321.
- *Marcel Proust e la musica come modello per la letteratura*, in «Филолог», часопис за језик, књижевност и културу, II, 2010, pp. 122-133.
- *Il mito di Ulisse nella cultura italiana del Novecento*, in Irimia, Mihaela and Ivana, Dragoș (eds), *Odisei (III): întoarcerea acasă*, Editura universității din București, București 2010, pp. 235-251.
- *Ne-mjesta u književnosti: ispričati globalizaciju. Preciznije rečeno: ko se boji McDonald's-a?*, in «Radovi. Časopis za humanističke i društvene nauke / Works. Magazine for Humanist and Social Studies», n. 12, 2009, pp. 147-153.
- *More Ači-Treca, 'siromašni' i 'nezaštićeni' u poetici Đovanija Verge*, in *Nauka, Kultura i ideologija*, Atti del convegno della Facoltà di Filosofia dell'Università di Banja Luka, Banja Luka 12-13 dicembre 2008, vol. I, Banja Luka 2008, pp. 141-148.
- *Un suono narrante: Schubert e il cerchio di Humor e melanconia in "Barry Lyndon" di Stanley Kubrick*, in Lombardi, Chiara (ed.), *Il personaggio: Figure della dissolvenza e della permanenza*, Atti del convegno dell'Associazione per gli Studi di Teoria e Storia Comparata della Letteratura, Torino 14-16 settembre 2006, Edizioni dell'Orso, Alessandria 2007, pp. 349-354.
- *Književna predstava muzike kao sredstva sentimentalnog obrazovanja*, in «Radovi. Časopis za humanističke i društvene nauke / Works. Magazine for Humanist and Social Studies», n. 10, 2007, pp. 115-122.
- *Metamorfosi delle Sirene. La musica nella narrativa del Novecento tra romantico e romance*, in Ghelli, Francesco (ed.), *I cinque sensi (per tacer del sesto)*. Quaderni di Synapsis VI, Le Monnier, Firenze 2007, pp. 115-126.
- *La storia e la passione. Due opere novecentesche su Maria Stuarda e il Conte di Essex: "Mary, Queen of Scots" di Thea Musgrave e "Gloriana" di Benjamin Britten*, in Dalla Valle, Daniela and Pavesio, Monica (eds), *Due storie inglesi, due miti europei: Maria Stuarda e il Conte di Essex sulle scene teatrali*, Atti del convegno, Torino 19-20 maggio 2005, Edizioni dell'Orso, Alessandria 2006, pp. 223-235.
- *Spettatori dell'ascolto. Finestre e spazio simbolico nel teatro tra 800 e 900*, in Bellocchio, Letizia (ed.), *Finestre*, Quaderni di Synapsis V, Le Monnier, Firenze 2006, pp. 110-117.
- *Il violino di Freud. L'idea di contaminazione nelle immagini letterarie della musica*, in Zanotti, Paolo (ed.), *Contaminazioni*, Quaderni di Synapsis IV, Le Monnier, Firenze 2005, pp. 189-202.
- *La città sonora. Incontri immaginari: Verdi e Wagner a Venezia*, in Innocenti, Orsetta (ed.), *Incontri*, Quaderni di Synapsis III, Le Monnier, Firenze 2004, pp. 270-281.
- *Le Baccanti nel teatro musicale del Novecento*, in Grilli, Alessandro and Simon, Anita (eds) *L'officina del teatro europeo*, vol. II, *Il teatro musicale*, Edizioni Plus, Pisa 2002, pp. 79-100.
- *Il passo di Edipo: La ricezione dell'antico nell'Oedipus di Wolfgang Rihm*, in «Kleos. Estemporaneo di studi e testi sulla fortuna dell'antico», 7, 2002, pp. 15-30.

Прилози биографији са библиографијом

Уз биографију са библиографијом прилажем скениране документе о испуњености услова за ангажовање гостујућег професора на Универзитету у Крагујевцу:

- доказ о избору у звање редовног професора;
- међународне монографије и уџбеник (наслов и импресум): *La penna e la lira. Percorsi musicali nella lingua e nella letteratura italiana – Le voci di Dioniso. Il dionisismo novecentesco e le trasposizioni musicali delle Baccanti – Letteratura e musica – Introduzione alla letteratura italiana*;
- одабрани научни радови у међународним часописима (наслов и импресум) – сви радови су објављени у часописима A категорије или у научним часописима према класификацији Италијанске националне агенције за вредновање високог образовања и истраживања;
- одабрани научни радови у зборницима са међународних скупова (наслов и импресум);
- потврду о оснивању удружења АИВА;
- потврду о раду у научном одбору двије конференције организоване од стране удружења АИВА (2009. и 2010. година);
- потврду о раду у научном одбору конференције организоване на Универзитету у Крајови (2012. година);
- потврду о раду у научном одбору конференције организоване на Универзитету у Крагујевцу (2016. година);
- потврду о раду у научном одбору конференције организоване на Универзитету у Орадеи (2020. година);
- потврду о менторству на другом циклуса студија;
- потврде о гостујућим предавањима (Сарајево, Београд, Крагујевац, Љубљана, Рим, Торино);
- потврде о учешћу на међународним пројектима (Љубљана, Крагујевац, Торино, Београд);
- потврда да се монографија *Letteratura e musica* нашла међу обавезном литературом на италијанским универзитетима (прилажем потврде за неколико универзитета);
- цитираност научних резултата (овом приликом прилажем само доказе о цитирању са сервиса Google Scholar);
- потврду о уређивању монографског броја међународних часописа „Rivista di studi italiani” и „Quaderni di Synapsis“;
- програме међународних научних конференција чијим сесијама сам предсједавао (AIVA 2009. година; AIVA 2010. година; Крајова 2011; ADI Napulj);
- потврду о чланству редакције часописа „Филолог“ (ISSN: 2233-1158/1986-5864); Одлука Националне агенције за вредновање високог образовања и истраживања о уврштењу часописа у A категорију .